

Zawody regulowane w Polsce

Joanna Żelazko Data modyfikacji: 30.08.2016

Wykaz zawodów regulowanych w Polsce - prowadzony przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

Informacje o zmianach wymogów dotyczących poszczególnych zawodów regulowanych przekazywane są przez organy właściwe w sprawach uznawania kwalifikacji zawodowych na mocy rozporządzenia prezesa Rady Ministrów z dnia 17 października 2008 r. w sprawie zakresu i terminów składania informacji o zmianach wymogów dotyczących zawodów regulowanych i działalności oraz o podjętych decyzjach w sprawach uznania kwalifikacji zawodowych (DZ.U.Nr 185, poz.1147 z późn.zm.)

Wykaz dostępny jest pod adresem:

www.nauka.gov.pl/informacje-dla-przyjezdajacych/wykaz-zawodow-regulowanych-w-polsce.html

Słowniczek:

„Zawód regulowany” definiowany jest w prawie unijnym jako działalność zawodowa lub zespół takich działalności, których podjęcie, wykonywanie lub jeden ze sposobów wykonywania wymaga bezpośrednio lub pośrednio posiadania specjalnych kwalifikacji zawodowych ujętych w przepisach prawa. Z perspektywy ekonomii jako nauki, regulacja dostępu do określonego zawodu występuje w sytuacji, kiedy państwo (na dowolnym szczeblu administracji) kreuje ograniczenia (a co za tym idzie koszty) dla osób chcących wykonywać określony zawód. W praktyce do takich ograniczeń może należeć: obowiązek posiadania określonego wykształcenia (ogólnego, kierunkowego, podyplomowego), ukończenia kursu, zdania egzaminu, odbycia obowiązkowej praktyki itd.

Deregulacja - redukcja ograniczeń stawianych przez prawodawcę przed osobami chcącymi wykonywać dany zawód, przy zgodzie co do pozostawienia go w katalogu zawodów regulowanych. Strategia ta dotyczy w szczególności zawodów zaufania publicznego. Prawodawca optymalizuje wtedy stosowane regulacje, kierując się rachunkiem kosztów generowanych przez konkretne rozwiązania i korzyści wynikających z ograniczenia asymetrii informacji na rynku. Deregulacja (a więc redukcja kosztów w rozumieniu ekonomicznym wejścia do zawodu) może obejmować różne obszary ograniczeń np.: zmniejszenie kosztów (finansowych) nabycia uprawnień do wykonywania danego zawodu, skrócenie ścieżki uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu, czy też zwiększenia prawdopodobieństwa uzyskania uprawnień do wykonywania danego zawodu, np. poprzez ujednolicenie stosownych egzaminów.

Dereglamentacja - wyłączenie danego zawodu z katalogu zawodów regulowanych. Całkowita rezygnacja ustawodawcy z regulacji danego rynku jest efektywna w sytuacji, gdy brak jest przesłanek do dalszej interwencji państwa w danym segmencie rynku pracy. Zastosowanie tej strategii jest szczególnie zasadne w sytuacji, gdy przepisy regulujące dostęp do danego zawodu są wynikiem przeszłej sytuacji na danym rynku (nastąpiły zmiany na rynku, za którymi nie nadąża prawodawca)⁴ lub też powstały pod naciskiem grup zawodowych zainteresowanych uzyskiwaniem korzyści z ograniczenia konkurencji na rynku.